

P6_TA(2006)0140

AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen toiminta (2005)

Euroopan parlamentin päätöslauselma AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen toiminnasta vuonna 2005 (2005/2104(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän (AKT-maat) jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välillä Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000 tehdyn¹ ja 25. kesäkuuta 2005 Luxemburgissa muutetun² AKT–EU-kumppanuussopimuksen (Cotonoun sopimus),
- ottaa huomioon 3. huhtikuuta 2003 hyväksytyn AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen työjärjestyksen³, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Haagissa 25. marraskuuta 2004⁴,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen Bamakossa (Mali) 16.–21. huhtikuuta 2005 pidetyssä yhdeksännessä istunnossa seuraavista aiheista 21. huhtikuuta 2005 hyväksymät päätöslauselmat⁵:
  - yleisessä peruskoulutuksessa ja sukupuolten välisessä tasa-arvossa AKT-maissa saavutettu edistys vuosituhannen kehitystavoitteiden yhteydessä,
  - konfliktien jälkeinen jälleenrakentaminen AKT-maissa,
  - Euroopan kehitysrahaston sisällyttäminen talousarvioon,
  - Sudanin tilanne,
  - tilanne Afrikan Suurten järvien alueella,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhdeksännessä istunnossaan hyväksymän Bamakon julistuksen vuosituhannen kehitystavoitteista⁶,
- ottaa huomioon komission toteuttaman, AKT:n ja EU:n yhteisessä parlamentarisessa edustajakokouksessa Bamakossa hyväksytyjen edellä mainittujen päätöslauselmien seurannan,

---

¹ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

² EUVL L 287, 28.10.2005, s. 4.

³ EUVL C 231, 26.9.2003, s. 68.

⁴ EUVL C 80, 1.4.2005, s. 38.

⁵ EUVL C 272, 3.11.2005, s. 17.

⁶ EUVL C 272, 3.11.2005, s. 50.

- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen Edinburghissa (Yhdistynyt kuningaskunta) 19.–24. marraskuuta 2005 pidetyssä kymmenennessä istunnossa seuraavista aiheista 24. marraskuuta 2005 hyväksymät päätöslauselmat¹:
  - kansallisten parlamenttien asema Cotonoun kumppanuussopimuksen täytäntöönpanossa,
  - maatalous- ja kaivannaishyödykkeet,
  - luonnonmullistusten syyt ja seuraukset,
  - kemikaalien rekisteröinti, arviointi ja lupamenettely (REACH),
  - Länsi-Afrikan tilanne,
- ottaa huomioon komission toteuttaman, AKT:n ja EU:n yhteisessä parlamentarisessa edustajakokouksessa Haagissa (Alankomaat) 25. marraskuuta 2004 seuraavista aiheista hyväksytyjen päätöslauselmien seurannan:
  - AKT–EU-maiden poliittinen vuoropuhelu (Cotonoun sopimuksen 8 artikla),
  - elintarvikeapu ja elintarviketurva,
  - Darfurin tilanne,
  - pyörremyrskyjen aiheuttamat vahingot Karibian alueella,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhteispuheenjohtajien Sharon Hay Websterin ja Glenys Kinnockin julistuksen presidentti Gnassingbé Eyadéma'n kuolemaa 5. helmikuuta 2005 seuranneista tapahtumista Togossa,
- ottaa huomioon Maailman elintarvikeohjelman 3. maaliskuuta 2005 päivätyn kirjeen AKT:n ja EU:n yhteiselle parlamentariselle edustajakokoukselle,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen naisfoorumin 16. huhtikuuta 2005 Bamakossa (Mali) hyväksymät päätelmät naisten sukuelinten silpomisesta,
- ottaa huomioon YK:n pääsihteerin Kofi Annanin 18. huhtikuuta 2005 AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhdeksännessä istunnossa esittämän viestin vuosituhannen kehitystavoitteista,
- ottaa huomioon AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen naisfoorumin 19. marraskuuta 2005 Edinburghissa hyväksymät päätelmät ihmiskaupasta,

---

¹ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
- ottaa huomioon kehitysyhteistyövaliokunnan mietinnön (A6-0063/2006),
- A. ottaa huomioon vuonna 2005 käytyjen Cotonoun sopimuksen tarkistusta koskevien neuvottelujen päätökseen saattamisen ja uudet määräykset, jotka koskevat erityisesti poliittisen vuoropuhelun lujittamista ja parlamenttien vahvistamista, kansainvälistä rikostuomioistuinta sekä terrorismin torjunnan ja joukkotuhoaseiden osalta tehtävää yhteistyötä,
- B. katsoo, että AKT:n ja EU:n yhteinen parlamentaarinen edustajakokous toimii yhteistyön ja kehityksen alalla esimerkkinä muille ja tuo ensiarvoisen tärkeän panoksen avoimeen ja tasa-arvoiseen pohjoisen ja etelän väliseen vuoropuheluun,
- C. katsoo, että AKT:n ja EU:n yhteisellä parlamentaarisella edustajakokouksella on tärkeä asema Cotonoun sopimuksen 8 artiklassa tarkoitetun poliittisen vuoropuhelun toteuttamisessa erityisesti demokratian vahvistamisen, hyvän hallintotavan toteuttamisen ja ihmisoikeuksien puolustamisen osalta,
- D. ottaa huomioon, että vuonna 2005 toteutettiin kuusi AKT:n ja EU:n yhteistä vierailua:
  - Salomonsaarille, Fidžille ja Papua-Uuteen-Guineaan 11.–21. helmikuuta 2005 tapaamaan kyseisten kolmen valtion poliittista johtoa sekä kansalaisjärjestöjä ja tutustumaan Euroopan kehitysrahastosta rahoitettuihin hankkeisiin,
  - Päiväntasaajan Guineaan 28. helmikuuta–4. maaliskuuta 2005 tapaamaan kyseisen valtion viranomaisia ja antamaan AKT:n ja EU:n yhteiselle parlamentaariselle edustajakokoukselle suosituksia tämän valtion tilanteesta,
  - Sudaniin (Darfuriin) 21.–27. maaliskuuta 2005 valmistelemaan kiireellistä keskustelua ja Bamakossa pidetyssä yhdeksännessä istunnossa hyväksytyä päätöslauselmaa,
  - Guyanaan ja Jamaikaan 14.–21. lokakuuta 2005 tarkastelemaan ehdotetun Euroopan unionin sokerijärjestelmän uudistamisen todennäköisiä vaikutuksia,
  - Tansaniaan 25.–28. marraskuuta 2005 tapaamaan korkeaa poliittista ja institutionaalista johtoa sekä kansalaisyhteiskunnan ja Itä-Afrikan yhteisön edustajia,
  - Panafrikkalaisen parlamentin neljänteen sääntömääräiseen täysistuntoon Etelä-Afrikkaan, Midrandiin 28. ja 29. marraskuuta 2005,
- 1. ilmaisee tyytyväisyytensä Cotonoun sopimuksen muuttamiseen johtaneiden neuvottelujen loppuun saattamiseen, mutta pahoittelee sitä, että Brysselin huippukokouksessa 15. ja 16. joulukuuta 2005 aikaansaatu sopimus, jonka mukaan kymmenennelle Euroopan kehitysrahastolle (EKR) (2008–2013) kohdennettava kokonaisrahoitus on 22 682 miljoonaa euroa, ei vastaa alkuperäisiä ehdotuksia, joiden tarkoituksena oli säilyttää tuki samalla tasolla kuin yhdeksännessä EKR:ssä;

2. korostaa, että Cotonoun sopimuksen liitteessä 1 a käytettyä sanamuotoa voidaan tulkita eri tavoin AKT–EU-toimien monivuotisen rahoituskehityksen määrää määritettäessä ja että tämän määrän olisi joka tapauksessa ilmentävä tärkeimpiä Euroopan unionin vuonna 2005 tekemiä sitoumuksia kehitysyhteistyön ja Afrikalle tarjottavan avun alalla;
3. kannattaa AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen huhtikuussa 2005 pitämässään yhdeksännessä istunnossa esittämää vaatimusta, että asianmukainen osuus EKR:n määrärahoista osoitetaan parlamentin jäsenille ja poliittisille, taloudellisille ja sosiaalisille johtajille annettavaan koulutukseen politiikan alalla, jotta vahvistettaisiin pysyvästi hyvän hallintotavan, oikeusvaltion periaatteen ja demokraattisten rakenteiden kunnioittamista sekä hallituksen ja opposition välistä vuorovaikutusta vapaisiin vaaleihin perustuvassa moniarvoisessa demokratiassa; katsoo, että mainittuja varoja olisi käytettävä julkishallinnon korkeakoulujen perustamiseen ja poliittisen koulutuksen antamiseen parlamentin jäsenille, paikallishallinnon edustajille ja poliittisten puolueiden ja järjestöjen vastuushenkilöille;
4. kehottaa AKT:n ja EU:n yhteistä parlamentaarista edustajakokousta jatkamaan toimintaansa ihmisoikeuksien hyväksi ja osallistumaan siten Cotonoun sopimuksen 8 artiklassa tarkoitettuun poliittiseen vuoropuheluun mahdollisesti järjestämällä julkisia kuulemisia; kehottaa kansalaisyhteiskuntaa toimimaan tiiviimmässä yhteistyössä AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen sekä sen pysyvien valiokuntien kanssa;
5. kannustaa AKT:n ja EU:n yhteistä parlamentaarista edustajakokousta ja erityisesti sen poliittisten asioiden valiokuntaa vahvistamaan asemaansa sekä AKT-maiden parlamenttien jäsenten asemaa Cotonoun sopimuksen 8 artiklassa tarkoitettussa poliittisessa vuoropuhelussa sekä jatkamaan ponnistuksiaan parlamentaarisen demokratian vahvistamiseksi AKT-maissa erityisesti tunnistamalla ja levittämällä hyviä käytäntöjä, joiden avulla parlamentit valvovat toimeenpanijoita;
6. kehottaa lisäämään talouskumppanuussopimusneuvottelujen avoimuutta sekä niiden etenemisen että sisällön suhteen ja tarjoamaan merkittävää apua, joka vastaa komission puheenjohtajan José Manuel Barroson Gleneaglesissa antamaa sitoumusta myöntää 1 miljardi euroa "aid for trade" -apuna, sekä lisäämään AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen, kuten myös Euroopan parlamentin, kansallisten parlamenttien, paikallishallinnon ja kansalaisyhteiskunnan mahdollisuutta osallistua neuvotteluihin;
7. panee merkille, että pysyvien valiokuntien toiminta etenee vastedes normaalia vauhtia, ja että niiden perustaminen vuonna 2003 on avannut uusia keskustelun ja kuulemisen mahdollisuuksia ja että näissä valiokunnissa AKT:n ja EU:n parlamenttien jäsenet ovat sekä tutustuneet toisiinsa paremmin että oppineet toimimaan yhteistyössä asiakysymysten osalta yhteiseen kantaan pääsemiseksi täysistunnoissa aina, kun se on mahdollista;
8. suhtautuu myönteisesti AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen työvaliokunnan ja sen varapuheenjohtajien työskentelyyn varsinkin ihmisoikeusraporttien sekä alueellisten ja paikallisten kokousten rahoittamisen osalta (Cotonoun sopimuksen 17 artiklan 3 kohta ja AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen työjärjestyksen 6 artikla); pyytää täsmentämään, mitkä ovat

talousarviosta vastaavien varapuheenjohtajien tehtävät, jotta yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen toimintamenojen avoimuutta saataisiin lisättyä ja työvaliokunnan mahdollisuuksia valvoa näitä varoja vahvistettua;

9. kehottaa AKT:n ja EU:n yhteistä parlamentaarista edustajakokousta ryhtymään jatkotoimenpiteisiin viestin johdosta, jonka YK:n pääsihteeri Kofi Annan esitti 18. huhtikuuta 2005 ja jossa todettiin seuraavaa: vuosituhannen kehitystavoitteita ei toteuteta Yhdistyneissä Kansakunnissa, vaan kussakin sen jäsenvaltiossa hallitusten ja kansojen yhteisten ponnistusten avulla;
10. korostaa, että Edinburghin huippukokouksessa kysymys sokerijärjestelmän uudistuksesta sai osallistujat tuomaan esiin merkittäviä huolenaiheita; ottaa huomioon, että AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhteispuheenjohtajat lähettivät 23. marraskuuta 2005 neuvostolle kirjeen, jossa vaaditaan, että sokerijärjestelmä olisi oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen kaikkia kohtaan;
11. huomauttaa, että korvauksia ja rakenneuudistuksia sisältävän Euroopan unionin sokerialan toimenpidekokonaisuuden kustannukset ovat yli seitsemän miljardia euroa, ja vaatii, että sokeria koskevan pöytäkirjan allekirjoittaneet 18 AKT-maata, joista monen talous on lähes yksinomaan sokerin varassa, saavat ajoissa merkittävää rahoitustukea, jonka on oltava nykyisiä sitoumuksia täydentävää;
12. kehottaa AKT:n ja EU:n yhteistä parlamentaarista edustajakokousta tekemään poliittisten asioiden valiokunnastaan todellisen väylän, jota kautta konflikteja voidaan estää ja ratkaista AKT:n ja EU:n kumppanuuden puitteissa;
13. korostaa sosiaali- ja ympäristöasioiden valiokunnan asemaa luonnonmullistuksiin reagoimisessa ja toivoo, että AKT:n ja EU:n yhteinen parlamentaarinen edustajakokous voisi osallistua mullistusten ehkäisemiseen ja avun antamiseen silloin, kun mullistukset tapahtuvat AKT-maissa;
14. korostaa taloudellisen kehityksen, rahoituksen ja kaupan valiokunnan ilmaisemaa sitoutumista AKT-maille suunnatun erityisen kehitysavun jatkuvuuteen ja valiokunnan osuutta pohdintaan, joka koskee EKR:n hallinnon parantamista tulevaisuudessa;
15. korostaa yhteisessä parlamentarisessa edustajakokouksessa toimivien parlamentaarikkojen henkilökohtaisen vastuunoton merkitystä ja arvostaa ponnisteluja, joita tämän eteen on tehty;
16. katsoo, että AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen järjestäminen vuorotellen Euroopan unionin eri jäsenvaltioissa tuo todellista lisäarvoa, ja kehottaa säilyttämään tulevaisuudessakin tällaisen vuorottelun;
17. ilmaisee tyytyväisyytensä siihen, että Euroopan parlamentin ja AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen edustajat osallistuivat Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion Britannian järjestämään kehitysyhteistyöministerien neuvoston epäviralliseen kokoukseen Leedsissä 24. ja 25. lokakuuta 2005, ja kehottaa tulevia neuvoston puheenjohtajavaltioita toimimaan samoin;

18. panee tyytyväisenä merkille parlamentin puhemiehistön 6. syyskuuta 2005 tekemän päätöksen antaa lupa AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen järjestämiseen Edinburghissa, ja toivoo, että periaate edustajakokouksen järjestämisestä puheenjohtajavaltiossa vakiinnutettaisiin;
19. kiittää puheenjohtajavaltiona toiminutta Malia ja sen hallitusta, Malin viranomaisia sekä eri alueellisia järjestöjä arvokkaasta panostuksestaan Bamakossa järjestetyn edustajakokouksen yhdeksänten istuntoon sekä varsinkin seuraaviin seminaareihin:
  - Malin puuvilla-ala,
  - Niger-joen kuivuminen ja pelastaminen,
  - talouskumppanuussopimusten neuvottelemine Länsi-Afrikassa sekä Karibian ja Tyynenmeren alueella;
20. ilmaisee tyytyväisyytensä siihen, että AKT-maiden ja Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion vuorottelemine istuntojen järjestäjinä luo vastedes todellisen tasapainon AKT-maissa ja EU:n jäsenvaltioissa järjestettävien istuntojen välillä;
21. kiittää puheenjohtajavaltio Britanniaa sekä Skotlannin viranomaisia erinomaisesta panostuksestaan Edinburghissa järjestettyyn edustajakokouksen kymmenenteen istuntoon sekä varsinkin seuraaviin seminaareihin:
  - terveyttä koskevien vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttaminen tutkimuksen ja kehittämisen avulla,
  - ympäristön suojele: ekoturismi ja uusiutuvat energialähteet,
  - kalastus ja kalanjalostus: EU:n politiikka ja normit;
22. on tyytyväinen, että yhteispuheenjohtajat pitivät Edinburghissa ns. catch-the-eye-istunnon, joka tehokkaasti edisti avoimen keskustelun käymistä täysistunnoissa, ja kehottaa jatkamaan tätä käytäntöä;
23. panee tyytyväisenä merkille, että muut kuin valtiolliset toimijat osallistuvat AKT:n ja EU:n yhteiseen parlamentaariseen edustajakokoukseen yhä aktiivisemmin ja Edinburghissa järjestetyssä istunnossa osallistuminen oli ennätysellistä;
24. kehottaa puheenjohtajavaltio Itävaltaa ja parlamentin puhemiehistöä ryhtymään tarvittaviin toimiin edustajakokouksen Wienissä, Itävallassa 17.–22. kesäkuuta 2006 pidettävän 11. istunnon sekä Bridgetownissa Barbadosella 18.–24. marraskuuta 2006 pidettävän 12. istunnon järjestelyitä varten;
25. muistuttaa, että AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen työvaliokunnan Edinburghissa tekemien päätösten perusteella ja mikäli varat sallivat, vuoden 2006 ensimmäisellä vuosineljänneksellä AKT:n ja EU:n yhteinen valtuuskunta lähetetään Etiopiaan, Eritreaan, Mauritaniaan ja Togoön;

26. kehottaa AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen jäseniä osallistumaan aktiivisesti seuraavia aiheita käsittelevien mietintöjen laatimiseen, joihin on saatu lupa:
- alueellisen yhdentymisen asema rauhan ja turvallisuuden edistämisessä,
  - matkailun vaikutus kehitykseen,
  - pienaseet ja kevyet aseet sekä kestävä kehitys,
  - energiakysymys AKT-maissa,
  - kalastus ja siihen liittyvät sosiaali- ja ympäristönäkökohdat kehitysmaissa,
  - vesi kehitysmaissa;
27. suosittelee Edinburghin naisfoorumien päätelmien perusteella, että lähitulevaisuudessa laaditaan mietintö toimista, joiden avulla ihmiskauppaa voitaisiin parhaiten torjua;
28. korostaa, että on saatava käyntiin kokousten järjestäminen alueiden ja sitä pienempien yksiköiden tasolla Cotonoun sopimuksen 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti; kehottaa AKT:n ja EU:n yhteistä parlamentaarista edustajakokousta mukauttamaan työjärjestystään ja ottamaan ohjelmaan tämän tyyppiset kokoukset, jotka perustuvat olemassa oleviin AKT-ryhmän parlamentaarisiiin rakenteisiin, ja että näissä kokouksissa on keskityttävä erityisesti alueelliseen yhteistyöhön konfliktien estämiseksi ja ratkaisemiseksi sekä talouskumppanuussopimusten täytäntöönpanoon;
29. kehottaa AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen EU-osapuolen jäseniä sekä yhteistä sihteeristöä tekemään kaikkensa edustajakokouksen aseman vahvistamiseksi Euroopan parlamentissa;
30. kannustaa kaikkia poliittisia ryhmiä välttämään erillisten äänestysten käyttämistä, jotta voidaan edistää yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhtenäisyyttä;
31. kannustaa AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen jäseniä jatkamaan toimintaansa samaan suuntaan kuin vuodesta 2004 lähtien saavutettu edistys viitoittaa;
32. ilmaisee tyytyväisyytensä siihen, että AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen asiakirjoja on ripeästi asetettu saataville Internetiin, joka on edustajakokouksen sujuvan toiminnan kannalta ehdottoman tärkeä väline, koska edustajakokoukselle on ominaista, että sen jäsenet ovat kaukana toisistaan; kehottaa edustajakokousta ja sen kahta yhteistä sihteeristöä käyttämään sähköpostia ja Internetiä säännöllisesti asiakirjojen välittämiseen parlamenttien jäsenille ja kannustamaan Internetin käyttöön silloin, kun se on mahdollista;
33. ilmaisee tukensa Euroopan ja Afrikan parlamenttien jäsenten tiiviille yhteistyölle sekä Euroopan parlamentin ja panafrikkalaisen parlamentin väliselle vaihto-ohjelmalle, joiden avulla autetaan parlamenttien virkamiehiä vahvistamaan valmiuksiaan;

34. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman AKT–EU-neuvostolle, AKT:n ja EU:n yhteiselle parlamentaariseen edustajakokoukselle, AKT-maiden ja EU:n jäsenvaltioiden parlamenteille, Skotlannin parlamentille ja aluehallitukselle sekä Edinburghin kaupunginjohtajalle ja komissiolle.